

*Xalqı tarixdə yaşadan onun
yetirdiyi böyük şəxsiyyətlərdiz.
Xalqımızın böyük oğlu, ulu öndər,
tişk dünyasının fəxri, ümummilli
liderimiz Heydər Əliyev məhz belə
nəhəng simalardandı.*

HEYDƏR ƏLİYEV VƏ GƏNCLİK

Mənəvi ömrünü Azərbaycan dövlətinin möhkəmləndirilməsinə, inkişafına, zənginləşdirilməsinə, gənclərin fiziki və mənəvi tərbiyəsinə həsr edən Heydər Əliyev ölkəmizin bütün sahələrində qazandığı nailiyyətlərin ilhamçısı və təşkilatçısı olmuşdur. Onun hakimiyyətə gəlişi ilə ölkəmizdə yeni era başlanmışdır. Böyük siyasi şəxsiyyət Heydər Əliyev xalqımızın bütün enerjisini özündə toçəssüm etdirən dahi idi. Xalqın müdrikliyinə inandığı Heydər Əliyev qətiyyət, cəsarət, iradə, uşaqlara, gənclərə qayğı ilə yanaşmaqla parlaq nümunəsi olmuşdur.

"Mənəvi həyatımın məqsədi Azərbaycandır, Azərbaycan xalqıdır, Azərbaycan Respublikasıdır, Azərbaycan vətəndaşıdır. Əgər buna nail ola bilsən ən xoşbəxt adam kimi həyatımı başa çatdıracağam" deyən Heydər Əliyevin dövlətçilik fəaliyyətinin əsası budur. Azərbaycanın demokratik, hüquqi və dünyəvi dövlət qurulduğunun, ilk Konstitusiyasının, Avropa Şurasının təməli qəbul olunmasının təşkilatçısı Heydər Əliyevdir.

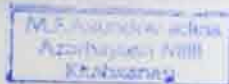
Azərbaycan - gənclər ölkəsidir. Respublika əhəlisinin 66%-i gənclərdir. Elmi-texniki tərəqqinin sürətlə inkişaf etdiyi elə bir sahə tapmaq olmaz ki, orada gənclərin izi olmasın. Azərbaycan gəncləri ölkəmizdə gedən demokratikləşmə prosesində, mədəniyyət, incəsənət, elm və təhsil sahəsində böyük uğurla irəliləyərək, zəngin milli-mədəni irsimizin qorunub saxlanılması və inkişaf etdirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atırlar. Həm 2000-ci il Sidney, həm də 2004-cü ildə keçirilmiş Afina yay Olimpiya oyun-

larında gənclərimizin əldə etdiyi uğurlar da xüsusi qeyd edilməlidir.

1993-cü ilin sentyabrında gənclərin problemləri ilə dərindən maraqlanaraq onların bir qrupu ilə görüş keçirən Heydər Əliyev 1994-cü ildə Gənclər və İdman Nazirliyinin yaranması haqqında fərman imzaladı. Bu tarixi hadisənin reallaşması nəticəsində müstəqil Azərbaycan Respublikasında gənclər daha da mütəşəkkilləşdilər. Gənclərin işləri ilə məşğul olan xüsusi nazirlik yarandı. Nazirlik qısa vaxt ərzində gənclərlə iş sahəsindəki nöqsanların aradan qaldırılması, gənclərin dövlətçilik və müstəqillik naminə möhkəm birliyinə nail olunması sahəsində bir sıra tədbirlər görmüşdür.

Mürək dövlət xadimi, ümummilli lider Heydər Əliyev gənclərə həmişə xüsusi diqqət və qayğı göstərmiş, onlara fiziki və mənəvi cəhətdən sağlam, savadlı olmaları üçün səmərəli şərait yaratmışdır. O, iftixarla deyirdi: "Mənəvi üçün ən əziz nemət Azərbaycan uşaqlarıdır. Çünki Azərbaycan Respublikasının prezidenti olaraq bu gün haqqında deyil, Azərbaycanım böyük gələcəyini düşünürəm. Azərbaycanın gələcəyi də uşaqlardan asılıdır".

O, uşaqların və gənclərin ali təhsil almasına, elm öyrənməsinə, Azərbaycan tarixinə, ədəbiyyatına, mədəniyyətinə məhəbbət ruhunda tərbiyə olunmasında atalıq qayğısı göstərmiş, heç zaman səmərəli köməyi asirgəməmişdir. O, ömrünün əsas hissəsini xalqına, onun rifahının yüksəlməsinə, elminin və mədəniyyətinin inkişafına, gələcəyimiz olan uşaqların və gənclərin təhsil-tərbiyəsinə həsr etmiş və hərtərəfli qayğı göstər-



17022

mişdir.

Gənclərin milli vətənpərvərlik təربiyəsinin yüksəlməsində Heydər Əliyevin böyük xidməti vardır. Sağlam vətəndaş böyütmək, layiqli övlad yetişdirmək umummillilərimizin arzulardan biri idi. Ona görə də Milli Olimpiya Komitəsinin inkişaf etdirilməsi ilə Heydər Əliyev gənclərin həyatında yeni bir mərhələnin başlanğıcını qoydu. Məhz bu yolla idmançılarımız dünya miqyasında öz bacarıqlarını nümayiş etdirmək imkanları əldə etdilər, uğur qazandılar və bu gün də uğurlar davam edir.

Son 15 ildə dövlət tərəfindən gənclərin qayğılarına diqqət güclənmiş, problemlərin əməli hallı üçün konkret addımlar atılmışdır. Xalqımızın ümummilliləri Heydər Əliyevin gərgin əməyi nəticəsində 1994-cü ildə atəşək elan edilmişdir. Dövlətimiz gənc müharibə veteranları üçün çox böyük işlər görmüşdür. 1994-cü ildə "Veteranlar haqqında" qanuna dəyişikliklər, "Fiziki şəxslərdən gəlir vergisi haqqında" qanuna dəyişikliklər və s. qanunlar qəbul olunmuşdur. Bu cəhətdən xalqımızın ümummilliləri Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 1996-cı il fevralın 2-də müstəqil Azərbaycan gənclərinin I Forumu keçirildi. Xalqımızın lideri Heydər Əliyevin bu məclisdə məzmunlu çıxışı gəncliyimiz üçün program sənədinə çevrildi. Heydər Əliyevin "...gənclərimizin əsas vəzifəsi özünü məstəqil Azərbaycan Respublikasının yaşamasına, əbədi olmasına həsr etməkdən ibarət olmalıdır..." sözləri gənclərimizi həyatda və cəmiyyətdə öz yerlərini tutmaqdan ötrü istiqamətləndirdi. "Mən gənclərimizə bu tövsiyələri verirəm. Öz ana dilimizi, Azərbaycan dilini mənimləmək lazımdır, bu dildə yaxşı danışmaq lazımdır, bu dili daim ana dili kimi dəymaq lazımdır, bu dili sevmək lazımdır. Mən arzu edirəm ki, Azərbaycan gənci Şekspiri ingilis dilində oxusun, Puşkini rus dilində oxusun, Nizamini, Füzulini, Nəsimini Azərbaycan dilində oxusun".

Xalqımızın ümummilliləri Heydər Əliyev gənclərin I Forumunda demişdir: "... Mən istərdim ki, Azərbaycan gəncləri sağlam, güclü olsun, Vətənimizin düşmənlərinə qarşı barışmaz olsun, öz xalqı uğrunda, ölkəmizin tam qələbəsi uğrunda çox gözəl vuruşmaq bacarsın".

1997-ci il fevralın 1-də forumun 1 illiyi muna-

sibətilə gənclərin bir qrupunu qəbul edən Heydər Əliyev tərəfindən "2 fevral- Azərbaycan Gəncləri günü"nin elan edilməsi haqqında fərman imzalanmışdır, gənclərimizə göstərilən diqqətin nəticəsi oldu.

Müstəqillik illərində ali təhsil pilləsi həm məzmun, həm struktur, həm də kəmiyyət baxımından inkişaf yolu keçib. Azərbaycanın ali təhsil tarixində ilk dəfə olaraq 1993-1994-cü tədris ilindən etibarən ikipilləli ali təhsilə - 4 illik bakalavr və 2 illik magistraturaya keçilmişdir. Dövlət ali məktəblərin sayı 17-dən 20-yə çatmışdır. Ali məktəblərimiz həm də sanballı elm mərkəzlərinə çevrilmişdir. Son 10 ildə rəsmi dövlət qeydiyyatından keçmiş 18 qeyri-dövlət ali təhsil müəssisəsi də fəaliyyət göstərir.

Ali təhsil sahəsində yeniliklərdən biri də "Azərbaycan Respublikasında təhsil sisteminin təkmilləşdirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası prezidentinin 13 iyun 2000-ci il tarixli fərmanı ilə ölkənin 4 aparıcı ali məktəbinə - Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası, Azərbaycan Dövlət Tibb Universiteti və Azərbaycan Kond Təşəbbüfatı Akademiyasına maliyyə müstəqilliyi, bir neçə ali məktəbə isə "universitet" statusu verilmişdir. Həmin fərmanla təhsil sistemində indiyədək ölkəmizdə analoqu olmayan ali tədris müəssisəsi - Azərbaycan Müəllimlər İnstitutunun və onun 12 bölgədə regional filialların yaradılması islahat istiqamətində atılan uğurlu addımlardandır.

Gəncləri təhsil almaya, oxumağa çağıran Heydər Əliyev öyrədirdi ki, əlbəttə, dünyada mövcud olan bütün elmlərə yiyələnmək mümkün deyil. Lakin ehtiyatlı olmaq üçün, Vətəni sevmək üçün hər bir gənc iki elmi mütləq yaxşı öyrənməlidir. Bu elmlərdən biri ana dilimiz olan Azərbaycan dili, o birisi isə Vətən tariximiz - Azərbaycan tarixidir. O deyirdi ki, "gənclər bütün bunları nə qədər çox bilsələr millətini, xalqı, vətəni, müstəqil Azərbaycanı da bir o qədər sevəcəklər. Vətəni sevmədən isə işğal olunmuş torpaqlarımızın azad edilməsi uğrunda mübarizə aparmaq mümkün deyil. Düşmənlə qarşı barışmaz mübariz olmaq üçün Vətəni candan artıq sevmək lazımdır".

Müstəqillik illərində təhsil sahəsində beynəlxalq əlaqələr genişlənməmişdir. Bu gün dünyanın

inkişaf etmiş 40-dək ölkəsində 160-a yaxın ixtisas üzrə 3000-dən artıq azərbaycanlı gənc təhsil alır, təqribən 50 xarici ölkədə isə Azərbaycanın müxtəlif ali məktəblərində 2000-dən çox tələbə, magistr, aspirant təhsil almaqdadır. Bu gün xarici əlaqələr sahəsində əsas strateji məqsəd hər bir ali təhsil müəssisəsinin beynəlxalq fəaliyyət subyektinə çevrilməsinə imkan yaratmaqdan, Avropa İqtisadi Birliyinin, YUNESKO-nun və digər beynəlxalq təşkilatların müxtəlif təhsil programları və layihələrində iştirak etməkdən ibarətdir. Prezidentin gənc nəslə və təhsilə diqqəti isə xüsusilə təqdirləyicidir. Dövlət idarəçilik strukturlarında gənc nəslə geniş yer verilməsi, xalqın gələcəyi olan gənclərə olan xüsusi diqqət - biz gənclərin üzərinə böyük məsuliyyət qoyur. Bizə göstərilən etimadı əməli işimizlə doğrultmalıyıq.

Gənclərin hərtərəfli inkişafı Azərbaycan Respublikasının dövlət siyasətinin mühüm istiqamətlərindən biridir. İndiki gəncliyin qarşısında ən tələpklü vəzifə - müstəqilliyimizin qorunması, ərazi bütövlüyümüzün qorunması, ərazi bütövlüyümüzün bərpa edilməsidir. Bu gün Heydər Əliyev ideyalarının layiqli davamçısı İlham Əliyevin apardığı uğurlu daxili və xarici siyasət Azərbaycanın aydın sabahından xəbər verir. Bu sabahı çiyinlərdə daşıyacaq yetişməkdə olan hər bir azərbaycanlı övladı bu ideyaları davam etdirməli və gələcək nəsillərə çatdırılmalıdır. Bütövlüyyəyi pozulmuş torpaqlarımızı yenidən özümüzdə qaytarmaq üçün biz yalnız Heydər Əliyev ideyaları ilə möhkəm silahlana bilərik.

Nərgiz RZAYEVA

Ədəbiyyat

1. A. Bayramov. Heydər Əliyev və Muzeylərimiz B. "Şür", 1999.
2. İ. Hüseynov. Asudə vaxt mədəniyyətinin tərbii edilməsi sahəsində başlıca məqsəd və vəzifələr. B. "Nərgiz", 2000.
3. Təbiiyyət kulturologiya. B. "Mars-Print", 2004.